

עוסקים באיחוד עוסקים חייבים כאחד בחובות המע"מ של כל אחד מהם

אוגוסט 2021
חוזר מקצועי מספר 96/21

ברצוננו לעדכנכם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי¹, הקובע כי במקרה של עוסק באיחוד עוסקים החייב חוב שהפך לאבוד - כלל העוסקים הנכללים באיחוד אחראים כאחד לתשלומי מס התשומות בגינו.

מפסק דין זה ניתן ללמוד, כי האחריות בביקורת מע"מ בגין ניכוי תשומות הינו על איחוד העוסקים, הגם שלעיתים מדובר בניצול לרעה שנעשה על ידי אחד מחברי האיחוד. כמו כן, בראי ניהול חשבונות האגודה השיתופית, מניסיוננו, עיקר החשיפה הינה חשיפת האיחוד לעיקולים בגין חוב של אחד מחברי האיחוד, לרבות חוב של האגודה. החשיפה תקפה הן לחובות מול רשויות המס והן לחובות מול נושים אחרים של מי מחברי האיחוד.

להלן עיקרי פסק הדין

פסק הדין מהווה ערעור על שומה, שנבעה לאיחוד עוסקים הכולל, בין היתר, חברה בע"מ.

בשנת 2011 הוגשה בקשה לפירוק חברה זו. בבקשת הפירוק טענה חברה אחרת, כי החברה באיחוד העוסקים חייבת לה סכומים ניכרים בגין סחורות שסופקו ושביגין הוצאו חשבוניות מס. בהתאם לבקשת הפירוק, החוב התגבש עוד בשנת 2008 ומאז הגיעו הצדדים להסדרי תשלום שונים, שהופרו על ידי החברה, אשר הודיעה כי אין ביכולתה לעמוד בהם.

בשנת 2013 הוציאה החברה האחרת לחברה באיחוד העוסקים הודעת זיכוי בגין חשבוניות שלא שולמו לה ושלחה למנהל מע"מ הודעה על הכרה בחוב אבוד.

מאחר שאיחוד העוסקים לא הקטין את מס התשומות בהתאם להודעת הזיכוי, נקבעה לו שומה הכוללת את סכום המע"מ הגלום באותה הודעה.

טענות איחוד העוסקים

- הם לא נהנו ממס התשומות הכלול בחשבוניות שניכתה החברה, שכן כל אחד מהעוסקים מנהל את ספריו, לרבות הנהלת החשבונות, באופן עצמאי. החברה היתה היחידה שנהנתה למעשה מניכוי המס הנ"ל.

¹ ע"מ 3237-09-15 גורי תעשיות מוצרי בע"מ ואח' נ' מנהל מע"מ רמלה.

- כבר בשנת 2010 ביקשו העוסקים ממנהל המע"מ לבטל את איחוד העוסקים. למרות שלא היתה מניעה לביטול תיק האיחוד כבר אז, או במועד צו הפירוק הזמני, המנהל מסרב לבקשה.

דין

- איחוד העוסקים לא הוכיח כי ביקש לבטל את האיחוד במועד הנטען, אולם גם אם האיחוד היה מבוטל - לא היה בכך כדי לפטור את העוסקים מלהחזיר את סכומי מס התשומות שנוכו על ידי האיחוד בתקופת האיחוד.
- רישום מספר עוסקים ב"איחוד עוסקים" הופך אותם למעין שותפות, כאשר משמעות שותפות הינה חבות ביחד ולחוד. לרישום עוסק במסגרת איחוד עוסקים ישנם יתרונות, אך במקביל חלק באחריות הכרוכה בכך להשיב מס תשומות שנוכה ביתר על ידי האיחוד.
- לפיכך, לא ניתן לקבל את טענת העוסקים, לפיה לא נהנו בפועל מניכוי מס התשומות בשל ההפרדה החשבונאית שהייתה בינם לבין החברה. די בכך כי לצורך חוק מע"מ נחשבו העוסקים כאישיות משפטית אחת, על כל המשתמע מכך.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לר"ח (עו"ד) תמר נודל שטרן: 03-7180106, tamar@britcpa.co.il